

Wensen en Grenzen

Toekomstbestendige geboortezorg
in Zuidwest-Nederland (ZWN)
REEKS ONDERZOEKSSAMENVATTINGEN

De geboortezorg in Zuidwest-Nederland staat onder druk, wat leidt tot beperkte beschikbaarheid, hoge werkdruk en uitdagingen bij een goede start voor elk kind. Het programma Wensen en Grenzen heeft als doel de toegankelijkheid en kwaliteit van de geboortezorg in de regio te waarborgen. Onderzoek is daarbij een belangrijk speerpunt. De resultaten van de uitgevoerde onderzoeken worden aan de hand van deze reeks gedeeld met het veld.

Wensen van (aanstaande) moeders tijdens de bevalling in ziekenhuizen in Zuidwest-Nederland.

Probleem: Er is nog onvoldoende inzicht in de wensen van (aanstaande) moeders voor zorg tijdens de bevalling, terwijl dit essentieel is voor het leveren van persoonsgerichte geboortezorg.

Achtergrond: De Nederlandse geboortezorg kampt met capaciteitsproblemen door personeelstekorten. Dit brengt de mogelijkheid om persoonsgerichte zorg te leveren in gevaar.

Doel: Het doel was het systematisch onderzoeken van wensen van (aanstaande) moeders voor zorg tijdens de bevalling.

Methode: Volgens de principes van Q-methodologie zijn 30 vrouwen woonzaam in Zuidwest-Nederland geïnterviewd, waarbij zij een set stellingen over het onderwerp hebben gerangschikt. De opbrengst is kwantitatief geanalyseerd om gedeelde perspectieven te identificeren.

Resultaten: de analyse bracht vier perspectieven aan het licht: 1) de persoonlijke aanpak, 2) de autonome aanpak, 3) de professionele aanpak en 4) de behoeftegerichte aanpak. Daarnaast geven (aanstaande) moeders unaniem de voorkeur aan respectvolle interactie en duidelijke informatievoorziening. Continuïteit van de zorgverlener werd als relatief minder belangrijk ervaren, zolang continuïteit van informatie en beleid gegarandeerd kan worden.

Conclusie: Deze inzichten bieden handvatten voor een efficiënte toewijzing van middelen, innovaties en zorgverbeteringen, zodat de zorg beter aansluit bij de wensen van (aanstaande) moeders.

Gepubliceerd: Women & Birth.
Link naar publicatie: [link](#).

Datum: Januari 2025.

Auteurs: Maud van den Berg (1, 2), Michael van der Voorden (1), Elisabeth Bossenbroek (1), Hiske Ernst-Smelt (1), prof. Kees Ahaus (2) en prof. Arie Franx (1).

(1) Erasmus MC, Verloskunde en Gynaecologie.

(2) Erasmus University Rotterdam, Erasmus School of Health Policy and Management.

De vier perspectieven

De persoonlijke aanpak: "Ik wens dat de zorgverlener mij als individu ziet en mijn persoonlijke achtergrond en omstandigheden begrijpt en respecteert. Betrokkenheid is voor mij belangrijk."

De autonome aanpak: "Ik wens zelf de regie te houden over mijn bevalling en belangrijke beslissingen te nemen. Het is fijn als de zorgverlener mij hierin ondersteunt en mijn keuzes respecteert."

De professionele aanpak: "Ik verwacht dat de zorgverlener weet wat het beste is in mijn situatie. Ik vertrouw op hun ervaring en kennis om mij veilig en goed begeleid door de bevalling te helpen."

De behoeftegerichte aanpak: "Ik wens dat de zorg aansluit bij wat ik op dat moment nodig heb, of dat nu praktische hulp of emotionele ondersteuning is. Mijn behoeften veranderen, en het is fijn als daar flexibel mee wordt omgegaan."

Aanbevelingen

1. Dat (aanstaande) moeders relatief minder waarde lijken te hechten aan continuïteit van de zorgverlener biedt flexibiliteit voor personeelsinzet, zolang zij kunnen rekenen op respect en continuïteit van informatie en beleid.
2. Dat (aanstaande) moeders relatief minder waarde lijken te hechten aan de geografische ligging van het ziekenhuis, betekent dat nabijgelegen ziekenhuizen afspraken kunnen maken over het uitwisselen van capaciteit, zolang de reistijd onder 30 minuten blijft.